

Jaarverslag 2010

Inleiding van de voorzitter

Met genoegen presenteert de Bestuurscommissie van het Onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg van de provincie Drenthe het jaarverslag 2010. Het betreft het laatste verslag van een volledig kalenderjaar. Per 1 september 2011 zal het onderzoeksbureau CWZ als zelfstandig opererende werkeenheden worden opgeheven. Provinciale Staten hebben er voor gekozen om het onderzoeksbureau om te vormen tot een onderzoeksgroep die zich volledig richt op PS als opdrachtgever. De nieuwe onderzoeksgroep wordt om die reden dan ook gepositioneerd binnen de Statengriffie. In de nieuwe situatie die per 1 september 2011 start, worden de beleidsterreinen waarop de onderzoeksgroep gaat werken, uitgebreid.

Per 1 september zal de bestuurscommissie worden opgeheven.

Ondanks de onzekerheid over de toekomst hebben de onderzoekers in het afgelopen jaar opnieuw een reeks aan onderzoeken uitgevoerd en opgeleverd. Zij hebben dat steeds met overtuiging, inzet en deskundigheid gedaan.

De Bestuurscommissie heeft er alle vertrouwen in dat de onderzoeksgroep ook in de nieuwe setting aan Provinciale Staten veel te bieden heeft om te komen tot afgewogen beleidskeuzes.

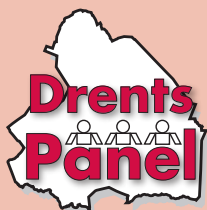
Peter Sluiter,
waarnemend voorzitter

2003-2011

Het Onderzoeksbureau CWZ bestaat 8 jaar. In die tijd zijn er tientallen rapporten en notities geproduceerd. Veel onderzoeken van OCWZ zijn gebruikt bij de werkzaamheden van PS. Dit kan zijn voor eigen beeldvorming, het opdoen van ideeën, het agenderen van onderwerpen, besprekingen/discussies in fracties, commissies en met derden en uiteraard voor het maken van beleidskeuzes. Ook GS hebben hun voordeel gedaan met de kennis en onderzoeken van OCWZ. Er is met name in de verschillende fasen van de sociale en culturele agenda's –namelijk vooraf, tussentijds en achteraf - veel (onderzoeks)kennis geleverd vanuit OCWZ. Naast het uitvoeren van onderzoek zijn er verschillende kwaliteitsbijeenkomsten georganiseerd om de kwaliteit van onderzoek te verhogen en een betere aansluiting tussen onderzoek en beleid te waarborgen. Zoals ook uit het rapport "Onderzoek en wat nu..." van PS naar voren komt, is de adviesfunctie van de onderzoekers steeds belangrijker geworden. Er valt in de loop van de jaren een duidelijke ontwikkeling waar te nemen dat medewerkers en bijvoorbeeld ook stagiaires van andere afdelingen OCWZ weten te vinden met het verzoek om advies en onderzoek. Deze trend naar meer advies zal naar verwachting ook in de nieuw te vormen onderzoeksgroep doorgetrokken worden.



Onderzoeksinstrumenten



Het Drents Panel is een bijzonder onderzoeksinstrument van het OCWZ. Al sinds 2005 geeft een grote representatieve groep Drenten een aantal keren per jaar antwoord op vragen die leven bij Provinciale Staten of bij Gedeputeerde Staten. Op die manier is betrouwbaar na te gaan wat Drenthe van iets vinden of welke wensen ze hebben. Het Drents Panel bestaat uit bijna 2000 inwoners van Drenthe die zijn verdeeld over alle bevolkingscategorieën. Het afgelopen jaar is besloten tot een technische wijziging van het Drents Panel. Zo is in 2010 de laatste ronde geweest waarbij respondenten op "ouderwets" schriftelijke wijze een vragenlijst konden invullen. Vanaf 2011 gaat alles digitaal. Om de representativiteit te waarborgen is lange tijd gebruik gemaakt van digitale en schriftelijke vragenlijsten. Het van oudsher belangrijke argument dat ouderen en laag opgeleiden minder vaak gebruik maken van internet is, anno 2010, echter niet onoverkomelijk meer. In tegendeel, vrijwel alle verschillende categorieën inwoners van Drenthe gebruiken internet. Verder is aangetoond dat online enquête aanzienlijk goedkoper is dan schriftelijke enquête. Zo wordt de respons automatisch verwerkt en gecontroleerd, waardoor fouten worden voorkomen. Een ander voordeel is de snelheid. De doorlooptijd van een online enquête van begin tot einde is gemiddeld tweederde korter dan een schriftelijke enquête. Online vragenlijsten bieden de respondenten meer gemak en relevantie via routing en directe feedback in de vragenlijst op basis van eerdere antwoorden. Al met al heeft het Drents Panel weer een kwaliteitsinjectie ondergaan. Een kwaliteitsslag die naadloos aansluit bij de nieuwe vormen onderzoeksgroep.

Onderzoek in 2010

In 2010 zijn onder verantwoordelijkheid van de Bestuurscommissie de volgende rapporten verschenen:

● Cultuureducatieve netwerken (Rapport Binnenschoolse cultuureducatie gaat lokaal), januari 2010

Dit onderzoek is in opdracht van GS onder de scholen voor primair en voortgezet onderwijs uitgevoerd en wordt gebruikt bij de verdere ontwikkeling van het provinciaal beleid rond cultuureducatie. Belangrijkste conclusies zijn: de scholen vinden over het algemeen dat diensten en producten van K&C Drenthe goed aansluiten bij hun wensen en behoeften. Wel hebben de scholen in het primair onderwijs behoefte om de lokale omgeving meer te betrekken in de lessen cultuureducatie en aan activiteiten rond cultureel erfgoed. Bijna alle scholen in het primair onderwijs zien meerwaarde in een breed cultuureducatief netwerk met gemeenten, provinciale en lokale instellingen en kunstenaars, gericht op het uitwisselen van praktijkervaringen. In het voortgezet onderwijs worden de bestaande netwerken goed tot zeer goed gewaardeerd.

● Analyse ROA gegevens, april 2010

Op basis van regionale arbeidsmarktgegevens van het ROA is een aantal specifieke vragen van de beleidsafdeling beantwoord. Dit ging onder andere over de competenties van schoolverlaters voor de arbeidsmarkt, in hoeverre gediplomeerde en ongediplomeerde schoolverlaters werk vinden, aansluiting tussen opleiding en huidige functie en geografische mobiliteit. Een deel van deze gegevens is ook voor het sociaal rapport 2012 verzameld.

● Taakcombinatie (Rapport Tijd voor zorg en arbeid), mei 2010

In Drenthe werken ruim 50.000 personen minder dan 12 uur per week. Uit onderzoek blijkt dat hiervan naar schatting 38.000 personen niet méér uren willen werken. Zo'n 3500 Drentse inwoners hiervan willen/kunnen dit niet vanwege de zorg voor het gezin en/of het huishouden. Eén van de belemmeringen voor een optimale taakcombinatie is het hebben van traditionele(re) taak- en rolopvattingen ten aanzien van huishouden en zorgtaken. Daarnaast is de werking van de Wet Kinderopvang niet optimaal. Het verruimen van flexibele arbeidsvoorwaarden en het stimuleren van het verhogen van het opleidingsniveau kunnen taakcombinatie beter mogelijk maken.

● Themaportage Kindermishandeling t.b.v. Jeugdmonitor Drenthe, mei 2010, uitgevoerd door stagiaire Dorina Smid

Kindermishandeling is een ongewenst verschijnsel dat ook in Drenthe voorkomt. Het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) registreert de meldingen van vermoedens van kindermishandeling. In het themarapport wordt ingegaan op het aantal adviezen en consulten dat door het AMK wordt gegeven en het aantal onderzoeken dat naar aanleiding van een melding wordt uitgevoerd. Daarnaast wordt ingegaan op de vormen van kindermishandeling en de risicofactoren die hierbij een rol spelen.



● **Onderzoek nameting mfd's, november 2010**

Voor een viertal gerealiseerde mfd's in Drenthe is een procesevaluatie uitgevoerd naar de ervaringen van de samenwerkingspartners (organisaties, gemeente, woningbouw-corporaties) met realisatie van de mfd's, de eerste effecten op de leefbaarheid in de vier dorpen en de bijdrage van mfd's om arbeid en zorg te combineren. Het onderzoek heeft nieuwe inzichten opgeleverd in succes- en faalfactoren. De effecten op de leefbaarheid zullen ook op de langere termijn worden bekeken.

● **Verzakelijking van subsidierelaties, december 2010**

De Bestuurscommissie Onderzoeksbureau Cultuur, Welzijn en Zorg is in opdracht van GS gevraagd om onderzoek te doen naar de verzakelijking van de subsidierelaties betreffende de uitvoering van de Sociale, Culturele en Museale Agenda's 2009-2012. Per saldo stellen de onderzoekers vast dat er in 2010 sprake is geweest van een duidelijke versnelling van de invoering van verzakelijking binnen de afdeling SEO. De afdeling SEO heeft sinds oktober 2009 een cultuurverandering richting meer verzakelijking ondergaan. De onderzoekers constateren dat er goede stappen zijn gezet bij het creëren van de randvoorwaarden voor verzakelijking van de subsidierelatie. Het rapport is afgesloten met het meegeven van een aantal 'open eindjes'.

Van een aantal onderzoeken ligt de uitvoering in 2010 en de publicatie in 2011. Het gaat om de volgende publicaties:

● **Wegtrekken van bedrijven uit Drenthe, maart 2011**

OCWZ heeft de veronderstelling onderzocht of er sprake is van een ontwikkeling waarbij relatief veel bedrijven uit de maakindustrie zich verplaatsen van Drenthe naar andere regio's in Nederland.

● **Klanttevredenheid preferente instellingen, maart 2011**

Hoe meten de voormalig preferente instellingen STAMM CMO, K&C, Drents Plateau, CBK, Zorgbelang Drenthe, Sport Drenthe en de BOKD of hun afnemers tevreden zijn over de verleende diensten? En voldoen zij hiermee aan de normen van de provincie? Het rapport geeft antwoord op deze vragen.

● **"Zorgen over Zorg", maart 2011**

Sinds de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning heeft de provincie op het gebied van mantelzorg geen uitvoerende rol meer. Zij blijft echter wel een signaleringsrol vervullen. In het kader hiervan is in opdracht van Provinciale Staten onderzoek verricht naar de problematiek, wensen en behoeften van jonge mantelzorgers in Drenthe met betrekking tot hulpverlening. Beoogd wordt om handvatten te bieden aan de gemeenten voor verbetering van het ondersteuningsaanbod voor jonge mantelzorgers.

www.jeugdmonitordrenthe.nl is dé verzamelaarsplaats waar gegevens over de Drentse jeugd van 0 t/m 24 jaar op een toegankelijke manier worden aangeboden. Het geeft een beeld van hoe het met de Drentse jeugd gaat en ondersteunt daarmee bestuurders en beleidsmakers bij het ontwikkelen en evalueren van jeugdbeleid. Onderwerpen zijn demografie, onderwijs, arbeid, gezondheid en welzijn, veiligheid en criminaliteit. De Jeugdmonitor wordt uitgevoerd door het onderzoeksbureau in samenwerking met provincie Drenthe, GGD-Drenthe, Icare, Politie Drenthe, OM Assen, MEE Drenthe en de Drentse Onderwijsmonitor. De veranderende rollen en taken van provincie en gemeenten brengen een andere behoefte aan gegevens over jeugd met zich mee. In het voorjaar van 2011 zal worden onderzocht hoe de Jeugdmonitor Drenthe kan worden doorontwikkeld om hierop aan te sluiten. De inbedding van de Drentse Onderwijsmonitor wordt om die reden nog even uitgesteld.

Drents Panel onderzoeken

● Klanttevredenheidsonderzoek RTV Drenthe, januari 2010

In de omroepnota is vastgelegd dat het Onderzoeksbureau CWZ aan een representatieve afspiegeling van de Drentse bevolking vragen voorlegt over de bekendheid en waardering van RTV Drenthe en de behoefte aan programma's. Met behulp van de uitkomsten kan de provincie samen met de regionale omroep werken aan voorstellen die moeten leiden tot verbetering van het beleid.

Gemiddeld 96% van de Drenten kent RTV Drenthe. Het onderdeel TV bereikt meer Drenten dan de radio. Het gemiddelde rapportcijfer van de programma's, die ook in 2005 en/of 2007 zijn beoordeeld, is onveranderd en bedraagt een 7,2. Gezien het kleine aantal programma's dat bijdraagt aan het klanttevredenheidscijfer adviseert het Onderzoeksbureau, GS om met RTV Drenthe nieuwe afspraken te maken over de lijst van programma's die bij een volgende meting worden beoordeeld. Op de vraag in welke mate het programmapakket aansluit bij de wensen van de inwoners en waaraan meer behoefte is, komt geen eenduidig beeld naar voren.

● "Op fietse", januari 2010

Augustus 2009 is de wielerronde van Spanje (Vuelta d'Espana) drie dagen in Drenthe geweest. In "Op fietse" worden de resultaten gepresenteerd van de vragen die de deelnemers van het Drents Panel hebben beantwoord over de beleving van de Vuelta. De resultaten zijn vergeleken met die van andere grootschalige (en eenmalige) sportevenementen zoals het EK zwemmen en de Amstel Gold Race. Gesteld kan worden dat de Drentse inwoners de Vuelta in het algemeen positief hebben beleefd. Het aantal positieve reacties is vele malen groter dan het aantal negatieve.

● "Drentse isjoes", maart 2010

Het rapport "Drentse isjoes" beschrijft de mening van de inwoners van Drenthe over de rol van gemeenten/provincie in het kader van de bevordering en instandhouding van de Drentse taal. In het algemeen kan worden geconcludeerd dat inwoners van Drenthe positief staan tegenover het gebruik van het Drentse taal zolang het maar geen verplichtend karakter kent.

● "AMK (on)bekend bij Drent?!", april 2010

Het rapport "AMK (on)bekend bij Drent?!" beschrijft de bekendheid van het AMK Drenthe en de meldingsbereidheid van burgers. Uit de peiling bleek dat 19% van de Drentse inwoners wel eens gehoord heeft van het AMK. De overgrote meerderheid kent het begrip AMK dus niet. Ook bestaat veel onduidelijkheid over wat onder kindermishandeling wordt verstaan. Factoren, die van invloed zijn op de meldingsbereidheid, zijn de relatie tussen de getuige en het slachtoffer, de verwachtingen van het AMK en de leeftijd van getuigen.



● **“Twijfelaars en niet-stemmers”, december 2010**

In het kader van de Provinciale Statenverkiezingen van maart 2011 is onderzocht welke groepen minder geneigd zijn te komen bij verkiezingen en welke middelen en activiteiten kunnen worden ingezet om de opkomst onder deze groepen te bevorderen. Uit de peiling blijkt dat een combinatie van politieke en marketing maatregelen de opkomst het meest positief beïnvloedt.

Een aantal Drents Panel-peilingen is in 2010 uitgevoerd maar in 2011 gepubliceerd. Het gaat om de volgende onderzoeken:

● **“Professioneel maar onaantrekkelijk”, februari 2011**

Om het provinciaal beleid te verbeteren en om efficiënter te werken, is aan de deelnemers van het Drents Panel gevraagd wat zij vinden van de kwaliteit van provinciale advertenties. Het rapport “Professioneel maar onaantrekkelijk” geeft inzicht in de mening van de Drentse burger over het huidige provinciale advertentiebeleid (aanbod). Tevens wordt beschreven wat hun wensen en behoeften zijn op het gebied van het provinciale advertentiebeleid (vraag).

● **Onderzoeksmemo Drents Olympisch Plan, februari 2011**

Eind 2009 is “Drenthe 2028, het Drents Olympisch Plan” gepresenteerd, een plan waarbij met de inzet van sport het omgevingsbeleid en de economische structuur van Drenthe moet worden versterkt. De eerste maanden na de lancering van het Drents Olympisch Plan hebben in het teken gestaan van draagvlakontwikkeling. Met behulp van het Drents Panel is de bekendheid van en het draagvlak voor het plan gemeten.

● **“Bekend maakt bemind”, februari 2011**

In het rapport “Bekend maakt bemind” wordt een representatief beeld gegeven van de informatiebehoefte van Drenten met betrekking tot CO₂-opslag, windmolens, andere vormen van duurzame energie (zoals zonne- en aardwarmte) en kernenergie. Hiernaast wordt een antwoord gegeven op de vraag of informatie over (duurzame) energie en CO₂-opslag invloed heeft op de houding van Drenten. Met andere woorden: maakt bekend ook bemind?

● **Onderzoeksmemo Vuelta d’Espana, maart 2011**

In 2009 startte de Spaanse wielerronde Vuelta d’Espana in de provincie Drenthe. Drenthe is nadrukkelijk in beeld om in 2015 opnieuw de start van de Vuelta te organiseren. In opdracht van PS is een kleine opiniepeiling gehouden onder de Drentse bevolking over hoe zij tegen het idee aankijkt om de Vuelta voor een tweede keer naar Drenthe te halen

Bestuurscommissie Onderzoek Cultuur, Welzijn en Zorg

De leden van de Bestuurscommissie zijn aangezocht op basis van hun wetenschappelijke, bestuurlijke en maatschappelijke ervaring. De bestuurscommissie is verantwoordelijk voor de inhoudelijke aansturing van het onderzoek en zij let daarbij in het bijzonder op onafhankelijkheid, kwaliteit en beleidsrelevantie.

De bestuurscommissie startte in 2010 met drie leden. Halverwege het jaar ontstond een vacature door het aftreden van de voorzitter prof. dr. Jouke van Dijk. PS besloten om met invulling te wachten totdat er duidelijkheid over de toekomst van OCWZ was. De overige leden van de Bestuurscommissie OCWZ hebben zich bereid verklaard om de werkzaamheden van de voorzitter over te nemen.

Peter Sluiter.

De heer Sluiter is bestuurslid vanwege zijn brede bestuurlijke ervaring en kwaliteiten o.a. als statenlid in de vorige periode van de provincie Drenthe. De heer Sluiter is directeur van het gevangenismuseum te Veenhuizen.

Drs. Hedwig Udding-Blok.

Mevrouw Udding-Blok is bestuurslid vanwege haar brede ervaring als bestuurs- en commissielid. Zij is betrokken bij diverse organisaties op het terrein van cultuur en welzijn. In de periode 2006 - 2010 was mw. Udding-Blok wethouder van de gemeente Aa en Hunze.

Activiteiten

De onderstaande tabel geeft in het kort de activiteiten weer van de bestuurscommissie in 2010.

Activiteiten	Aantal
Bestuurscommissievergadering	8
Vergadering PS/Statencommissie CW	4

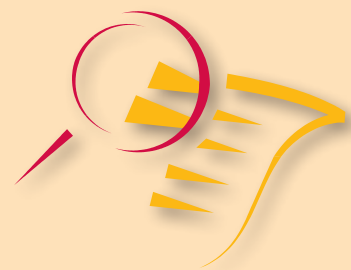
Samenstelling personeel

In 2010 stond de personele bezetting van OCWZ onder druk.

In dit jaar is afscheid genomen van Bernie van Ruijven als coördinator. Haar werkzaamheden zijn gezamenlijk waargenomen door Carola de Keijzer (teamleider MO/O&A) en Emon Lange. Verder was Hugo Parker Brady begin dit jaar gedetacheerd bij CMO Groningen. Doel hiervan was het uitwisselen van de werkwijze en ideeën rond beleidsonderzoek. Petra Hoekman en Renske Louwsma genoten in 2010 beiden zwangerschapsverlof. Dorina Smid heeft van februari tot half april een 'snuffel'-stage bij het Onderzoeksbureau gedaan in het kader van haar studie sociologie.

Samenstelling 2010

drs. Emon Lange, onderzoeker
drs. Hugo Parker Brady, onderzoeker
Petra Hoekman MSc, junior onderzoeker
drs. Renske Louwsma, junior onderzoeker
Henny Plat-Lieben, onderzoeksassistent
Marinda Mailly, informatiespecialist



Colofon

Rapportage

Drs. E. Lange

Uitgave

Provincie Drenthe

Bestuurscommissie OCWZ

Postbus 122

9400 AC Assen

www.drenthe.nl/onderzoeksbureauocwz

Auteursrecht voorbehouden.

© Copyright 2011, Bestuurscommissie OCWZ

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij de Bestuurscommissie Onderzoek Cultuur, Welzijn en Zorg van de provincie Drenthe. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of publicatie in een andere vorm dan deze uitgave is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de Bestuurscommissie OCWZ.